

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.397.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18078 Pana Posła Michała Wosia, w sprawie wzrostu liczby osób bezrobotnych o 37,3% w pow. raciborskim oraz działań Rady Ministrów na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wskazany przez Pana Posła wzrost bezrobocia w powiecie raciborskim w lutym 2026 r. względem lutego 2024 r. wpłynęły przede wszystkim zwolnienia grupowe zgłoszone w roku ubiegłym przez dwóch znaczących na lokalnym rynku pracy pracodawców, tj:

- firmę RAFAKO Spółka Akcyjna w upadłości z siedzibą w Raciborzu, która zawiadomiła o zwolnieniu grupowym wszystkich 699 zatrudnionych pracowników do 28 lutego 2025 r., jako przyczynę wskazując swoją złą sytuację ekonomiczną oraz złożenie 26 września 2024 r. wniosku o upadłość.
- firmę Henkel Polska Operations Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, która zawiadomiła o zwolnieniu grupowym między 30 listopada 2025 r. a 31 marca 2026 r. 154 pracowników zatrudnionych w Zakładzie Produkcyjnym w Raciborzu. W zawiadomieniu wskazano, że decyzja o zamknięciu fabryki w Raciborzu i przeprowadzeniu zwolnień grupowych jest spowodowana zmieniającymi się potrzebami konsumentów i koniecznością dostosowania do nich oferty firmy.

W efekcie, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Raciborzu w 2025 i 2026 r. łącznie zarejestrowało się 229 osób zwolnionych z RAFAKO S.A. oraz 70 osób zwolnionych z Henkel Polska Operations Sp. z o.o., z czego 106 osób z zamiarem przejścia na świadczenia przedemerytalne po 6 miesiącach pobierania zasiłku.

W ostatnich miesiącach widoczny jest spadek bezrobocia w powiecie raciborskim. Na koniec maja b.r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Raciborzu było zarejestrowanych 1940 osób, w czerwcu 2026 r. – 1899, a w lipcu – 1886.

Wzrost bezrobocia w lutym 2026 r. w stosunku do lutego 2024 r. obserwowano w całym kraju. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce na koniec lutego 2024 r. wynosiła 5,4%, a na koniec lutego 2026 r. 6,1%.

Z analizy danych GUS za okres od lutego 2024 r. do lutego 2026 r. przedstawiających stopę bezrobocia rejestrowanego w całej Polsce oraz w poszczególnych województwach wynika, że powiat raciborski przez cały ten okres wykazywał stopę bezrobocia rejestrowanego poniżej wskaźnika krajowego oraz poniżej stopy notowanej we wszystkich województwach, z wyjątkiem wielkopolskiego.

Na początku 2024 r. liczba osób bezrobotnych w powiecie raciborskim wynosiła 1476, a stopa bezrobocia osiągnęła 3,5%. Taki poziom z tendencją spadkową utrzymywał się przez cały 2024 r. (maksymalnie 3,6%, a minimalnie 3,2%). Wobec powyższego Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu nie musiał podejmować dodatkowych działań ponieważ sytuacja na

lokalnym rynku pracy była stabilna. Urząd realizował standardowe zadania aktywizacyjne w ramach przyznanych środków oraz pozyskał dodatkowe finansowanie z rezerwy Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych w wysokości 1 188 298,92 zł.

Od marca 2025 roku nastąpił wzrost bezrobocia. Liczba osób bezrobotnych w powiecie raciborskim wynosiła 1588, a stopa bezrobocia - 3,7%, co spowodowane było rejestracją osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych z firmy RAFAKO S.A. W związku z tym, oprócz realizacji standardowych zadań aktywizacyjnych w ramach przyznanych limitów na 2025 r., Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych w wysokości 873 900,00 zł.

Kolejny wzrost bezrobocia w powiecie raciborskim miał miejsce na koniec grudnia 2025 roku, kiedy stopa bezrobocia sięgnęła 4,2% (1820 osób) z tendencją wzrostową: styczeń 2026 - 4,5% (1976 osób), luty 2026 - 4,7% (2044 osoby). Powodem wzrostu były zwolnienia grupowe przeprowadzone w firmie Henkel Polska Operations Sp. z o.o. między 30 listopada 2025 r. a 31 marca 2026 r. W maju 2026 br. Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy w wysokości 800 000 zł na finansowanie działań aktywizacyjnych w formie programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

Należy przy tym podkreślić, że Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu aktywnie wspierał pracowników zwalnianych grupowo. W lutym 2025 r. zorganizował w siedzibie firmy RAFAKO S.A. spotkanie informacyjne ze wszystkimi zwalnianymi pracownikami, podczas którego przekazano informacje o rejestracji w PUP, przysługujących świadczeniach oraz formach wsparcia osób bezrobotnych. Ponadto, przez cały luty 2025 r. dwa razy w tygodniu odbywały się indywidualne spotkania informacyjno-konsultacyjne zwalnianych pracowników z pracownikami PUP.

W siedzibie firmy Henkel Polska Operations Sp. z o.o. od lipca 2025 r. odbywały się indywidualne spotkania informacyjno-konsultacyjne zwalnianych pracowników z pracownikami PUP. W październiku odbyły się Targi Pracy, podczas których pracownicy urzędu wyjaśniali zasady rejestracji w urzędzie pracy, informowali o możliwości e-rejestracji, dokumentach, jakie należy dostarczyć, przysługujących pracownikom świadczeniach, m.in. świadczeniach przedemerytalnych oraz formach wsparcia realizowanych przez PUP.

Dzięki zaangażowaniu i szybkiej wypłacie świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pracownicy zwolnieni z firmy RAFAKO S.A. już w styczniu 2025 r. otrzymali pierwsze środki w wysokości 3 165 233,44 zł na wynagrodzenia za grudzień 2024 r. Kolejne 3 transze środków na odprawy, odszkodowania i ekwiwalenty za niewykorzystany urlop za luty, marzec i kwiecień 2025 r. w łącznej wysokości 18 792 910,57 zł trafiły do zwolnionych pracowników w kwietniu 2025 r. Łącznie środki w wysokości 21 958 144,01 zł z FGŚP pozwoliły zapewnić ponad 600 pracownikom zwolnionym do końca kwietnia 2025 r. z firmy RAFAKO S.A. w upadłości szybką wypłatę należnych im z tytułu odpraw, odszkodowań i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop pieniędzy.

Odpowiadając na kolejne pytanie informuję, że po weryfikacji w KRS stwierdzono, że firma Chemo-Est Sp. z o.o. nie istnieje. Prawdopodobnie może chodzić o firmę Chempest Racibórz Sp. z o.o., która nie zgłaszała do urzędu zwolnień - w okresie od 1 lutego 2024 r. w raciborskim PUP nie zarejestrowała się żadna osoba zwolniona z tej firmy.

Po weryfikacji w KRS stwierdzono, że również Spółdzielnia Produkcyjno-Rolna w Pietrowicach Wielkich nie istnieje. Najprawdopodobniej chodzi o Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną, która nie zgłaszała do urzędu zwolnień. Także w przypadku tego podmiotu od 1 lutego 2024 r. w PUP w Raciborzu nie zarejestrowała się żadna zwolniona z niego osoba.

W 2024 r. Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu pozyskał środki Funduszu Pracy z rezerwy FP w wysokości 713 000 zł, a w 2025 r. w wysokości 2 222 000 zł w celu udzielenia pomocy pracodawcom, których zakłady pracy zostały zniszczone w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r. Wsparcia udzielono w formie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne zatrudnianych pracowników – łącznie 49 osób (na podst. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi). Dzięki tej pomocy pracodawcy mogli utrzymać miejsca pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu każdego roku pozyskuje środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, którego celem jest przede wszystkim utrzymanie zatrudnienia i rozwijanie potencjału osób pracujących przez dostosowanie ich wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji do wymagań zmieniającej się gospodarki.

W 2024 r. PUP w Raciborzu dysponował limitem podstawowym KFS w wysokości 556 000,00 zł oraz rezerwą KFS w wysokości 279 449,70 zł, a w 2025 r. odpowiednio 853 100,00 zł i 274 200,80 zł. W br. PUP w Raciborzu dysponował limitem podstawowym KFS w wysokości 1 000 000,00 zł.

Od 2024 r. PUP w Raciborzu zorganizował 17 Giełd Pracy dla pracodawców poszukujących kandydatów do pracy na stanowiska: sprzedawca, młodszy monter, magazynier, operator wózków widłowych, doradca klienta, kasjer, zbijacz palet, w których wzięły udział 123 osoby.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Raciborzu 4 grudnia 2024 r. zorganizowano „Dzień otwarty dla pracodawców i przedsiębiorców z terenu Powiatu Raciborskiego w ramach „Dni Pracodawców 2024”. Zainteresowani wzięli udział w indywidualnych konsultacjach z pracownikami urzędu, gdzie mogli uzyskać informacje na temat korzystania z form pomocy oferowanych przez PUP, możliwości pozyskiwania pracowników z krajów UE (informacje na temat EURES), a także poszerzenia wiedzy w zakresie przepisów regulujących zatrudnianie cudzoziemców.

W ramach Dni Pracodawców 2025 Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu zorganizował 3 grudnia 2025 r. dla pracodawców i przedsiębiorców powiatu raciborskiego konferencję pt. „Nowe rozwiązania w zakresie usług i instrumentów rynku pracy”. Pracownicy urzędu przedstawili w czasie jej trwania zmiany i nowe rozwiązania dot. form pomocy wspierających pracodawców i przedsiębiorców w związku z wejściem w życie 1 czerwca 2025 r. ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Na mocy przepisów tego aktu osoby mające trudności ze znalezieniem pracy lub zainteresowane podwyższeniem kompetencji zawodowych, po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy jako bezrobotne, mogą korzystać z takich form wsparcia jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia, bon na kształcenie ustawiczne, pożyczka edukacyjna, staż, skierowanie do pracy w ramach robót publicznych, skierowanie do pracy w ramach prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, pakiet aktywizacyjny, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, bon na zasiedlenie, udział w programach specjalnych, udział w programach regionalnych.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia zawiera też rozwiązania kierowane do pracodawców i przedsiębiorców, umożliwiające tworzenie i utrzymanie miejsc pracy, do których zaliczają się m.in.: roboty publiczne, prace interwencyjne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie poszukującego pracy w wieku emerytalnym, refundacja za zatrudnienie opiekunów osoby niepełnosprawnej, grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej, świadczenie aktywizacyjne, środki dla spółdzielni socjalnych na utworzenie stanowiska pracy, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy, refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, dofinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Ww. wsparcie wynikające z ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia jest realizowane na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Kwoty środków FP przyznane Powiatowi Raciborskiemu w latach 2024 - 2026 na finansowanie działań aktywizacyjnych przedstawia poniższa tabela (kwoty w złotych).

	Limit podstawowy (łącznie z EFS+) zł	Środki rezerwy zł	Ogółem środki Funduszu Pracy zł
Rok 2024	5 494 327,40	1 188 298,92	6 682 626,32
Rok 2025	5 491 473,78	873 900,00	6 365 373,78
Rok 2026*	3 336 962,18	939 335,00	4 276 297,18

*Dane według stanu na 25 sierpnia 2026 r.

Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu dysponował środkami na aktywizację osób bezrobotnych z PFRON. W 2024 r. było to 58 000,00 zł, a w 2025 r. 98 000,00 zł.

Zmniejszenie w br. środków FP wynika z ogólnie niższej kwoty, jaką zabezpieczono dla wszystkich samorządów powiatowych w planie finansowym FP na rok 2026.

Wyjaśniam, że wyboru wdrażanych form pomocy, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. Samorządy powiatów decydują, uwzględniając potrzeby lokalnych rynków pracy i własne możliwości, o wyborze i finansowaniu poszczególnych form pomocy.

Zgodnie ze sprawozdaniem o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy MRPiPS-02 liczbę osób objętych wsparciem w latach 2024 - 2026 na formy pomocy wskazane w interpelacji przedstawia poniższa tabela.

Formy pomocy	Liczba osób objętych wsparciem		
	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026*
Szkolenia	82	114	10
Staże	134	124	73
Prace interwencyjne	11	7	3
Roboty publiczne	3	3	0
Bon zatrudnieniowy	19	9	-
Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	73	67	32
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	27	17	6

* Dane za okres styczeń – lipiec 2026 r. Katalog form pomocy ujęty w art. 300 ust. 2 ustawy, która weszła w życie 1 czerwca 2025 r. nie zawiera bonu zatrudnieniowego.

Informuję, że Minister właściwy do spraw pracy dysponuje rezerwą Funduszu Pracy, w ramach której możliwe jest zwiększanie środków przyznanych samorządom na

finansowanie form pomocy w danym roku budżetowym, z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez urzędy pracy. Procedurę ubiegania się o środki z rezerwy FP określono w dokumencie pt. „Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych”, którego właściwa wersja corocznie publikowana jest w Intranecie Publicznych Służb Zatrudnienia. Jednym z programów uruchamianych bez konieczności wcześniejszego ogłaszania naboru jest program aktywizacji zawodowej zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi. Składane wnioski rozpatrywane są na bieżąco, w kolejności wpływu. W ramach ww. programu Powiatowemu Urzędowi Pracy w Raciborzu przyznano w 2026 r. z rezerwy FP 800 000 zł na wsparcie dla zwalnianych z firm RAFAKO S.A., Eko-Okna S.A. oraz Henkel Polska Operations sp. z o.o.

Ponadto, 13 lipca br. minister właściwy do spraw pracy ogłosił nabór wniosków o środki rezerwy FP, który trwał do 27 lipca br. Urzędy mogły wnioskować o środki rezerwy FP na finansowanie programów aktywizacji zawodowej. PUP Racibórz otrzymał środki w wysokości 139 335,00 zł (na program aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia).

PUP w Raciborzu jest w trakcie opracowywania projektu partnerskiego nr FESL.10.19-IP.02-343/26 realizowanego w sposób konkurencyjny w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet FESL.10 Fundusze Europejskie na transformację, Działanie FESL.10.19 Outplacement FST. Jego planowana realizacja obejmuje okres od 1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2028 r. Wsparcie w ramach projektu będzie kierowane do osób zamieszkujących lub pracujących na obszarze wskazanym w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030. Projektem zostaną objęte osoby, które utraciły zatrudnienie z powodu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika, w tym z przyczyn związanych z restrukturyzacją, adaptacją i modernizacją przedsiębiorstwa. Pierwszeństwo udziału w projekcie będą miały osoby zatrudnione ostatnio w branży górniczej lub okołogórniczej. Wsparciem w ramach projektu zostaną objęte osoby, które będą mogły skorzystać z poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń zawodowych oraz zatrudnienia subsydiowanego. Szacowana wartość projektu dla PUP w Raciborzu to 2 450 000 zł.

Należy podkreślić, że na tle innych państw Unii Europejskiej sytuacja na polskim rynku pracy pozostaje stabilna i korzystna. Sytuacja na lokalnych rynkach pracy jest odzwierciedleniem gospodarki krajowej, natomiast województwo śląskie do którego należy powiat, cechuje się bardzo niskim bezrobociem w skali kraju oraz w porównaniu do innych regionów UE. Zgodnie z danymi Eurostatu stopa bezrobocia w Polsce w 2025 roku wyniosła 3,1%, a w woj. śląskim 2,6%, podczas gdy średnia dla całej Unii Europejskiej była niemal dwukrotnie wyższa i wynosiła 6,0%.

Ministerstwo gromadzi dane na temat zwolnień grupowych oraz zgłoszeń zwolnień grupowych. W całym 2025 roku w powiecie raciborskim zwolniono 737 osób, zgłoszono też zamiar zwolnienia 154 osób. Do 25 sierpnia 2026 r. w powiecie raciborskim nie odnotowano zgłoszeń dotyczących zwolnień ani zwolnień grupowych, co stanowi dobry prognostyk, jeśli chodzi o perspektywę powrotu do niższych wskaźników bezrobocia rejestrowanego w II półroczu 2026 r. i na cały 2027 r.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu jest w stałym kontakcie z przedstawicielami firmy RFK Sp. z o.o. i Jelcz Sp. z o.o., które planują rozpoczęcie i rozwijanie działalności z wykorzystaniem zasobów pozostałych po firmie RAFAKO. S.A. Obie firmy zadeklarowały chęć współpracy z Urzędem Pracy w Raciborzu w zakresie wsparcia spółek przez PUP działaniami wspomagającymi zatrudnienie pracowników.

Zatrudnienie kilkuset osób w tych firmach z pewnością przyczyni się do spadku liczby osób bezrobotnych.

Na wielu lokalnych rynkach pracy mamy dziś do czynienia z naturalnym bezrobociem związanym z fluktuacjami kadr. Na rzecz poprawy sytuacji będzie działać dobra sytuacja gospodarcza, na którą wskazują prognozy krajowe i międzynarodowe, zgodnie z którymi stopa bezrobocia w 2026 r. będzie utrzymywać się na niskim poziomie: stopa bezrobocia wg BAEL wyniesie 3,1% wg MF i KE – podobnie jak w 2025 r., stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec roku wg MF wyniesie 5,6% w 2026 r. (5,7% w 2025 r.). Wg prognoz KE przewidywany jest solidny wzrost PKB na poziomie 3,5%.

Według danych na koniec lipca 2026 r. stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 4,4% i była niższa niż stopa bezrobocia w woj. śląskim (4,8%) oraz niższa niż stopa bezrobocia w całym kraju (5,8%). Można oczekiwać, że w powiecie raciborskim stopa bezrobocia zarówno według metodologii BAEL, jak i badań bezrobocia rejestrowanego będzie na koniec 2026 r. i w całym 2027 r. niższa niż prognozowana średnia kraju i średnia woj. śląskiego.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dysponuje instrumentami minimalizującymi skutki ewentualnych zwolnień pracowników. Osoby które utracą zatrudnienie i zarejestrują się w urzędzie pracy mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej, oferowanego przez powiatowe urzędy pracy.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia zawiera również przepisy regulujące obowiązki pracodawców planujących lub dokonujących redukcji zatrudnienia, tzw. zwolnienia monitorowane. Zgodnie z art. 217 ustawy pracodawca zamierzający zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy jest zobowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy (właściwym ze względu na siedzibę pracodawcy lub miejsce wykonywania pracy) zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników. Pomoc ta dotyczy w szczególności pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń i jest realizowana w ramach programów rynku pracy skierowanych do osób objętych zwolnieniami, pozostających w okresie wypowiedzenia lub w ciągu sześciu miesięcy od rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego. Wspiera to pracowników dotkniętych redukcją zatrudnienia w poszukiwaniu nowych ścieżek rozwoju zawodowego oraz ogranicza negatywne skutki społeczne utraty pracy.

Pragnę ponownie podkreślić, że analogicznie do roku 2025 urzędy mogą ubiegać się w br. o dodatkowe środki z rezerwy FP. Zgodnie z zasadami, środki rezerwy przeznaczone na realizację programów aktywizacji zawodowej zwolnionych z pracy z przyczyn niet dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi uruchamiane mogą być na bieżąco w kolejności wpływu wniosków do Ministra.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/